

LOVE EVERYBODY

2021

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

DE LA INFORMARE ȘI ȘTIRI ADEVĂRATE LA DEZINFORMARE ȘI ȘTIRI FALSE

Știrea reprezintă o relatare (o povestire) jurnalistică despre o persoană, un lucru, un fapt sau un eveniment adevărat și care este de interes pentru un număr semnificativ de mare de oameni.

Minciuna reprezintă o afirmație despre o persoană, un lucru, un fapt sau un eveniment fals, care se face știind că respectiva afirmație nu este adevărată.

Zvonul reprezintă o afirmație despre o persoană, un lucru, un fapt sau un eveniment, care se răspândește, de obicei, din gură în gură și, mai nou, prin intermediul rețelelor de socializare, făcându-se abstracție dacă respectiva afirmație este adevărată sau falsă.

Satira reprezintă o relatare jurnalistică, sub formă de divertisment (prin ridiculizare, prin expunere, prin critică), despre o persoană, un lucru, un fapt sau un eveniment adevărat, fără intenția explicită de a provoca rău.

Știrea-parodie (mock news) reprezintă o relatare jurnalistică, sub formă de divertisment, despre o persoană, un lucru, un fapt sau un eveniment fals, fără intenția explicită de a provoca rău.

Dezinformarea reprezintă o tehnică ce presupune răspândirea, în mod intenționat, de conținut (text, foto, video) complet fals sau care amestecă informații adevărate cu informații false despre o persoană, un lucru, un fapt sau un eveniment și având intenția explicită de a provoca rău sau ignorând faptul că aceasta ar putea produce rău.

Mis-informarea reprezintă o tehnică ce presupune răspândirea, în mod neintenționat, de conținut (text, foto, video) complet fals sau care amestecă informații adevărate cu informații false despre o persoană, un lucru, un fapt sau un eveniment și fără a avea intenția de a provoca rău.

Mal-informarea reprezintă o tehnică ce presupune răspândirea, în mod intenționat, de conținut (text, foto, video) adevărat despre o persoană, un lucru, un fapt sau un eveniment și având intenția explicită de a provoca rău sau ignorând faptul că aceasta ar putea produce rău.

Știrea falsă (fake news) reprezintă o tehnică de dezinformare care constă într-o relatare jurnalistică despre o persoană, un lucru, un fapt sau un eveniment fals sau care amestecă informații adevărate cu informații false și având intenția explicită de a provoca rău sau ignorând faptul că aceasta ar putea produce rău.

CUM NE APĂRĂ LEGEA DE CEI CARE NE DUC ÎN EROARE?

Cine are informație este un individ puternic, sigur pe sine. Însă, din anumite interese unii oameni preferă să fie puternici manipulându-i pe cei din jurul lor, mai naivi sau ignoranți. A tunci răspândesc cu intenție minciuni. Alții transmit informații greșite doar din neatenție. Efectul este același: beneficiarii informațiilor devin îngrijorați, poate chiar revoltați. Atunci când se folosește mass-media sau new-media, odată răspândită, o informație falsă este foarte greu de oprit sau de rectificat.

Indiferent că suntem jurnaliști sau nu, legea e clară: inducerea în eroare a unor persoane este un delict care poate atrage obligarea noastră la plata unor sume pentru prejudiciile create, iar în anumite situații fapta constituie infracțiune și noi riscăm închisoarea.

VERIFICAREA VERIDICITĂȚII FAPTELOR (FACT-CHECKING)

CUM FOLOSIM TEHNICA SIGU? ↓

- Gândește înainte de a da mai departe. Citește mai întâi articolul, gândește-te de mai multe ori la utilitatea acestuia, și abia apoi distribuie-l pe rețelele de socializare.

- Aruncă un ochi și peste secțiunile Despre/Echipa/Contact ale websiteului. Dacă e vorba, într-adevăr, de o sursă de încredere, vei găsi cu ușurință și lista echipei redacționale sau colaboratori,

- Dacă nu prea ai încredere în sursa care a furnizat știrea, cea mai bună strategie este să cauți pe Google dacă și alte surse credibile au scris despre asta.

- Chiar și atunci când sursa pare a fi una credibilă, trebuie să verifici și contextul publicării materialului jurnalistic. Fii atent la data publicării!

STOP

INVESTIGHEAZA SURSA

GASEȘTE REFERINȚE MAI BUNE

URMĂREȘTE FAPTELE DIN TEXT

plus alte informații relevante despre portalul de știri și finanțarea acestuia. În timpul investigației noastre, trebuie să-ți pui următoarele întrebări:

1. Sursa aceasta e una credibilă?
2. Este într-adevăr ceea ce pretinde a fi?

↓ DEZINFORMARE, TEORII ALE CONSPIRAȚIEI, FAKE NEWS DESPRE COVID-19

Mass-media a pierdut încrederea publicului și a fost surclasată de rețelele sociale. Într-un sondaj INSCOP de 55% din respondenți spun că au fost expuși la știri false sau dezinformări în mare și foarte mare măsură.

Copiii sunt mai expuși ca oricând în contextul prezenței intense online, cerute de pandemie.

RETICENȚA LA VACCINARE CAUZATĂ DE:

- Lipsa de informare
- Dezinformare, manipulare
- Teama de reacții adverse, frica de necunoscut
- Neîncredere în eficiența vaccinului produs în timp scurt
- Comunicarea defectuoasă a autorităților
- Declarații iresponsabile ale unor formatori de opinie
- Campaniile antivaccinare

TEORII ALE CONSPIRAȚIEI REFERITOARE LA PANDEMIE:

- Virusul de laborator
- Vaccinul cu microcipuri creat de Bil Gates
- Telefonie 5 G induce coronavirusul
- Termoscannerul urmărește cetățenii

DEZINFORMAREA ȘI TRAFICUL DE PERSOANE ↓

Oricine, fără excepție, poate fi victimă a traficului de persoane dacă nu este informat corect despre acest fenomen. Cele mai des întâlnite modalități de atragere a unei persoane într-o formă de exploatare constau în promisiunea unui loc de muncă, de obicei foarte bine plătit, care nu există în realitate sau promisiunea iubirii nelimitate (loverboy).

În plan mondial, minimum 2 persoane sunt vândute sau revândute în fiecare minut, dintre care 1 copil la fiecare 2 minute, în timp ce 3 persoane la mia de locuitori din întreaga lume sunt captive muncii forțate. În 2015 erau peste 25 de milioane de persoane exploatate pentru un profit global estimat la aproximativ 150 miliarde de dolari anual, în condițiile în care Coca-Cola are un profit global anual de 19,5 miliarde de dolari. EUROPOL a raportat peste 23 de miliarde de euro proveniți anual doar din exploatarea sexuală a victimelor traficului de persoane realizată în statele din Uniunea Europeană și alte zone dezvoltate.

Cunoașterea reală a modalităților de recrutare, a riscurilor și a vulnerabilităților duce la prevenirea traficării. Traficanții sunt foarte buni în a influența sau a induce în eroare o viitoare victimă sau în a manipula visele și ambițiile acesteia. Când promisiunile primite sunt ireale, adesea însoțite de un venit mare obținut ușor, se recomandă prudență. O analiză serioasă a îndoielilor care apar ajută mereu la evitarea unei situații de trafic de persoane. Gândirea critică și conștientizarea riscurilor sunt necesare atunci când se ia în considerare orice propunere primită de a pleca cu cineva despre care nu sunt informații suficiente.

Acest poster a fost produs cu sprijinul financiar al Uniunii Europene și al Consiliului European. Opiniile aici exprimate nu reflectă în niciun fel opinia oficială a niciuneia dintre părți.

EUROPEAN UNION

CONSEIL DE L'EUROPE